

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Хмельницького університету
управління та права

імені Леоніда Юзькова,

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України

Олег ОМЕЛЬЧУК

05 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження

КОРУНЯКА Андрія Володимировича

на тему

«Місцеве самоврядування в системі публічного управління України»,

поданого на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування,

затвердженого вченою радою Хмельницького університету управління та права

імені Леоніда Юзькова від 23 жовтня 2019 року (протокол №2),

зі змінами, внесеними відповідно до рішення вченої ради Хмельницького

університету управління та права імені Леоніда Юзькова

від 26 лютого 2025 року (протокол № 11)

ВИТЯГ

з протоколу засідання міжкафедрального семінару кафедри публічного
управління та адміністрування та кафедри конституційного, адміністративного

та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені

Леоніда Юзькова

від 15 травня 2025 року (протокол №1)

ПРИСУТНІ:

ЩЕПАНСЬКИЙ Е.В., завідувач кафедри публічного управління та
адміністрування, д.держ.упр., професор; ГАЛУС О.О., завідувачка кафедри
конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцентка;

БРИГІНЕЦЬ О.О., професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, д.ю.н., професор; КОПАНЧУК В.О., професор кафедри публічного управління та адміністрування, д.держ.упр., доцент; КРАВЧУК О.В., професор кафедри кримінального права та процесу, д.держ.упр., професор; МАТВЕЙЧУК Л.О., професорка кафедри публічного управління та адміністрування, д.держ.упр., доцентка; СУББОТ А.І., професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, д.ю.н., професор; ШЕВЧУК І.В., професорка кафедри публічного управління та адміністрування, д.держ.упр., професорка; ГАВРІК Р.О., професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцент; КОВТУН І.Б., перша проректорка, доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, к.держ.упр., доцентка; ЛИТВИНЕНКО І.Л., доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцентка; СЕМ'ЯНЧУК П.М., доцент кафедри публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцент; ТЕРЕЩЕНКО Т.В., деканеса факультету управління та економіки, доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцентка; ТОКАР А.М., доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцентка; ТРЕБИК Л.П., доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, к.держ.упр., доцентка; ХИТРА О.В., доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцентка; ВЛАДОВСЬКА К.П., доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, докторка філософії з права; МАРУЩИН Ю.В., доцент кафедри публічного управління та адміністрування, к.держ.упр.; КОБИЛЯНСЬКА А.П., асистентка кафедри публічного управління та адміністрування; ЛАЛУЄВА Н.М., асистентка кафедри публічного управління та адміністрування; ЦЕГЕЛЬНИК М.І., в.о. асистента кафедри публічного управління та адміністрування.

З присутніх – 5 докторів наук з державного управління, 2 доктори юридичних наук, 3 кандидати наук з державного управління, 2 кандидати економічних наук, 4 кандидати юридичних наук за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного

управління України», поданого на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування, щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри публічного управління та адміністрування, д.держ.упр., професора ЩЕПАНСЬКОГО Е.В., який повідомив присутніх про те, що КОРУНЯК Андрій Володимирович народився 6 березня 1987 році в с. Кугаївці, Чемеровецького району, Хмельницької області.

Освіта – вища. У 2009 році закінчив Хмельницький університет управління та права за спеціальністю «Правознавство».

У 2019 році у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова здобув ступінь магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

З 2009 по 2012 рік – судовий розпорядник Чемеровецького районного суду.

З 2012 по 2013 рік – помічник судді Чемеровецького районного суду.

З 2013 по 2014 рік – секретар Чемеровецького районного суду.

З березня 2014 по червень 2014 року проходив військову службу по мобілізації у Збройних Силах України.

З 2014 по 2015 рік – спеціаліст по майнових відносинах ТОВ «Оболонь Агро».

З 2015 по 2017 рік – головний фахівець по земельних відносинах ТОВ «Оболонь Агро».

З 2017 по 2018 рік – провідний спеціаліст юридичного відділу Чемеровецької селищної ради.

З 2018 по 2021 рік – в.о. начальника юридичного відділу Чемеровецької селищної ради.

З 2021 року по теперішній час - начальник юридичного відділу Чемеровецької селищної ради.

З 2019 року є здобувачем вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дисертаційного дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича була затверджена вченою радою Хмельницького університету управління та

права імені Леоніда Юзькова від 23 жовтня 2019 року (протокол №2), зміни внесені відповідно до рішення вченої ради Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова від 26 лютого 2025 року (протокол № 11).

Науковий керівник – перша проректорка, доцентка кафедри публічного управління та адміністрування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, кандидатка наук з державного управління, доцентка КОВТУН Ірина Броніславівна.

Дисертація виконувалася в межах науково-дослідних робіт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, зокрема «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (державний реєстраційний № 0108U008927) та «Шляхи удосконалення механізмів публічного управління та адміністрування в сфері національної безпеки в умовах євроінтеграції» (державний реєстраційний № 0120U104417).

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспіранта КОРУНЯКА А.В., який зазначив, що актуальність теми обумовлена тим, що значимість проблеми місцевого самоврядування як найважливішого механізму формування та розвитку громадянського суспільства та політичної демократії в нашій країні не завжди і не повною мірою усвідомлюється як політичними колами, так і серед дослідників, які займаються проблемами державно-політичного устрою України. У суспільній свідомості все ще належно не дозріло усвідомлення того основного факту, що органи місцевого самоврядування є самостійними, багато в чому незалежними від державної влади структурами управління, які відіграють ключову роль у розробці та вирішенні безлічі питань, що мають життєво важливе значення для задоволення основних життєвих потреб, створення умов упорядкованого проживання мешканців певної місцевості, громади, муніципалітету. Будучи одним із найважливіших інститутів громадянського суспільства, органи місцевого самоврядування тісно пов'язані з державою і виконують важливі загальнодержавні завдання на місцевому рівні. Вирішуючи ці завдання, місцеве самоврядування покликане забезпечити соціально-політичну стабільність, максимально ефективно використовувати місцеві ресурси, створити «точки зростання», навколо яких відбуватиметься структурна розбудова всієї економіки країни. Тому природньо, що реформа місцевого самоврядування є одним із найважливіших складових конституційної реформи. Але успішне

проведення реформи місцевого самоврядування можливе лише за системного підходу, заснованого на розумінні місця та ролі цього інституту в політичній системі, обліку всього комплексу правових, організаційних, політичних, економічних, соціальних та інших чинників, що впливають на процес реформування, та взаємозв'язків з іншими напрямками реформи – державною владою, економікою, соціальною сферою і т.д.

Сучасне місцеве самоврядування в Україні своїм витоком має Європейську Хартію місцевого самоврядування, згідно з її принциповими положеннями був прийнятий у 1997 р. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», актуальність та проблемність якого рік від року не зменшується, а в контексті європейської інтеграції нашої держави лише зростає. Останні публічно-управлінські процеси, пов'язані із реформуванням територіальної організації влади та місцевого самоврядування виявили ряд викликів, зокрема поява нових суб'єктів реалізації права на місцеве самоврядування - старост, визначення їх місця та ролі в ієрархічній структурі публічного управління, характеру її повноважень тощо. Тут важливе значення має з'ясування того, чи є органи місцевого самоврядування структурними складовими державної влади, самостійною підсистемою політичної системи, інститутами громадянського суспільства, визначити місце і роль інституту старост в місцевому самоврядуванні в системі публічного управління тощо.

За усієї великої кількості робіт з цієї проблематики було б передчасно говорити, що у вітчизняній публічно-управлінській науці вже отримано вичерпні відповіді на усі питання. Більше того, немає єдиної думки щодо основних інститутів місцевого самоврядування та органів публічного управління на місцях. Цим визначається значущість та актуальність поставленої в цій дисертаційній роботі теми – концептуальних аспектів місцевого самоврядування, аналіз та розкриття яких дасть можливість по-новому висвітлити вищезазначені питання.

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- з'ясувати зміст й сутнісні парадигми місцевого самоврядування та визначити його місце та роль в системі публічного управління;
- проаналізувати особливості функціонування інституту старости в місцевому самоврядуванні України;

- вивчити закордонний досвід місцевого самоврядування в системі публічного управління;

- охарактеризувати організаційно-управлінський статус старости в місцевому самоврядування України;

- сформуванати нову модель місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій;

- обґрунтувати механізми удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління

- запропонувати напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування

Об'єкт дослідження – суспільні (управлінські) відносини, пов'язані із формуванням та реалізацією місцевого самоврядування в системі публічного управління.

Предмет дослідження – процеси, механізми та моделі місцевого самоврядування в умовах реформування системи публічного управління України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтуванні науково-прикладних рекомендацій щодо напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

вперше:

обґрунтовано формування нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій на основі модернізації концептуальних, структурних та функціональних аспектів місцевого самоврядування як незалежної, самостійної, рівноправної гілки публічної влади в демократичній системі державно-політичного устрою;

удосконалено:

механізм місцевого самоврядування в системі публічного управління, де органи місцевого самоврядування функціонують у тісному взаємозв'язку з іншими органами публічного управління, які займаються вирішенням місцевих проблем і виступають єдиним інструментом місцевого управління, в частині обґрунтування модифікованого організаційно-управлінського статусу старости, який включає нормативно-правові акти, що визначають діяльність старости як посадової особи місцевого самоврядування; суб'єктів такої діяльності; повноваження старости; координацію старости з органами місцевого

самоврядування та їх посадовими особами; контроль за його діяльністю; критерії оцінки ефективності діяльності старости;

аспекти взаємодії старости з органами державної влади та місцевого самоврядування, як необхідного, об'єктивно обумовленого, нормативно визначеного зв'язку самостійних органів публічної влади, їх взаємної підтримки, координації управлінських зусиль з метою здійснення узгодженого, дієвого і ефективного управління місцевими справами;

напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України;

дістали подальшого розвитку:

шляхи або напрями трансформації місцевого самоврядування в системі публічного управління на основі аналізу позитивних практик зарубіжних країн, які обумовлюють різноманітність організаційних форм здійснення місцевого самоврядування, реформування територіальної організації місцевого самоврядування, мотиваційних механізмів розвитку територіальних об'єднань відповідно до наявного рівня соціальної, фінансової та економічної спроможності місцевого самоврядування;

основні чинники та етапи еволюції органів місцевого самоврядування, в тому числі функціонування інституту старости, які стали частиною широкомасштабних тенденцій і процесів удосконалення нормативно-правових механізмів та інструментів розвитку інституцій місцевого самоврядування в контексті особливостей його організації в системі публічного управління.

У дослідженні запропоновано розв'язання актуальної проблеми, що полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій, щодо формування напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Результати проведених досліджень уможливають отримання таких висновків:

1. Розкриваючи зміст місцевого самоврядування, зроблено висновок, що будь-яке демократичне суспільство вимагає наявності процесів самоорганізації та саморегуляції як необхідного засобу підтримки та розвитку соціальної системи. Саме тому історії невідомі розвинені соціуми, в яких би зовсім були відсутні інститути самоврядування. Найважливішим конструктом демократичної політичної системи є громадянське суспільство – частина соціуму, яка включає самоврядування індивідів, добровільно сформовані асоціації та організації громадян тощо, здатні захистити себе від прямого втручання і свавільної регламентації з боку державної влади. При цьому місцеве

самоврядування також виступає специфічним елементом громадянського суспільства.

У результаті класифікації оцінок позицій з приводу політичної суб'єктності місцевого самоврядування встановлено, що усе різноманіття точок зору з цього питання можна розглядати в контексті двох основних теоретико-методологічних парадигм - партисипативно-демократичної та публічно-владної. У першій парадигмі інститут місцевого самоврядування виступає невід'ємним компонентом громадянського суспільства, результатом об'єктивного процесу самоорганізації та самоврядування членів суспільства. У другій парадигмі місцеве самоврядування є компонентом публічної (тобто політичної) влади і розглядається як такий спосіб розмежування влади, при якому її нижчий рівень, найбільш наближений до населення, має значну автономію і самостійність у вирішенні питань місцевого життя, обирається жителями і несе відповідальність перед ними за свої дії. Відповідно до визначених парадигм, систематизовано різні погляди науковців та практиків щодо тлумачення змісту поняття «місцеве самоврядування».

2. Визначаючи місце та роль місцевого самоврядування в системі публічного управління, встановлено, що майже неможливо повністю розмежувати справи суспільства, що зачіпають його інтереси в цілому та питання, власне, місцевого значення, адже загальнодержавні проблеми мають місцеве значення лише в тому сенсі, що вирішуються на конкретній території і цими суб'єктами місцевого самоврядування, а усі питання місцевого значення є частиною викликів (проблем) загального публічно-управлінського значення.

Порівняльний аналіз Європейської хартії місцевого самоврядування і Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» показав, що Хартія розглядає місцеве самоврядування в якості одного з найважливіших публічно-правових владних інститутів, а Закон кваліфікує місцеве самоврядування як організаційно відособлену від державно-владних структур діяльність органів місцевого самоврядування та місцевого населення з вирішення питань місцевого значення. Проте, місцеве самоврядування не можна розглядати ізольовано від інших управлінських інститутів публічної влади, а необхідно на законодавчому рівні та в конкретній управлінській практиці забезпечити реалізацію принципу субсидіарності і розділення повноважень між місцевими, регіональними і державними рівнями управління. При цьому, суть публічно-управлінської вертикалі повинна проявлятися не в адміністративному підпорядкуванні одного рівня управління іншому, а у тому, що кожен орган влади вільно виконує свої функції, у межах виконання цих функцій несе всю

повноту відповідальності перед законом і суспільством. Таким чином, обґрунтовано, що повного відокремлення місцевого самоврядування від державної влади досягти неможливо, оскільки коло державних інтересів та функцій включає будь-які проблеми суспільного значення на місцях.

В умовах необхідності вирішення складних проблем воєнного стану спостерігається значне зростання ефективності взаємодії між органами державної влади, місцевого самоврядування, а також громадянським суспільством, зокрема громадськими та волонтерськими організаціями щодо підтримки Збройних Сил України, релокації бізнесу із зони бойових дій та прилеглих територій, евакуації населення тощо, що доводить ефективність місцевого самоврядування як важливої форми самоорганізації суспільства.

3. Встановлено, що під час реформи територіальної організації влади та місцевого самоврядування у 2014-2020 рр. змінилася не лише структура місцевого самоврядування, а й уявлення про місце та роль місцевого самоврядування в системі публічного управління та у розвитку України як демократичної держави. Були прийняті ряд нормативно-правових актів, спрямованих на децентралізацію сфери компетенції державних органів влади, оптимізацію мережі громад шляхом їх об'єднання і більш спроможні територіальні громади, зміцнення економічної та матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування тощо. Також у 2015 р. в Законі України “Про місцеве самоврядування в Україні” з'явився інститут старости, як один із ключових елементів реформи, покликаний мінімізувати комунікаційні проблеми на місцях, стати посередником між сільськими мешканцями та місцевою владою, наблизити владу до людей. Староста є посадовою особою місцевого самоврядування з широким спектром повноважень, яка діє в інтересах жителів відповідного старостинського округу у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради. За ці майже 10 років місце старости в системі місцевого самоврядування змінювалося – від елемента системи місцевого самоврядування до посадової особи, проте не зменшувалася актуальність розробки та впровадження механізмів удосконалення його діяльності.

У роботі досліджено взаємозв'язок старости із усіма елементами системи місцевого самоврядування та із органами державної влади. Особлива увага приділена взаємодії із територіальною громадою. У ході аналізу цього процесу запропоновано авторське визначення територіальної громади в Україні – як колективного, первинного елемента (суб'єкта) системи місцевого самоврядування в Україні, що складається із жителів конкретної території (громадян України, іноземців, осіб без громадянства), об'єднаних фактом

постійного проживання, наявністю спільних інтересів, майна, що мають можливість та реальну здатність самотійно чи через утворюванні ними органами вирішувати питання місцевого значення.

Встановлено, що належний рівень взаємодії старости зі всіма органами державної влади та місцевого самоврядування загалом та елементами системи місцевого самоврядування зокрема, матиме одне з ключових значень при ефективному здійсненні старостою своїх повноважень, спрямованих, насамперед, на якісне представлення інтересів місцевих мешканців, забезпеченні їх прав та законних інтересів та розвиток сільських, селищних населених пунктів.

4. Аналіз закордонного досвіду місцевого самоврядування в системі публічного управління показав, що у сучасних державах місцеве управління здійснюється як державною адміністрацією, що призначається з центру, так і представницькими органами, що обираються населенням окремих адміністративно-територіальних одиниць. Проте, є країни, де існують тільки органи самоврядування або тільки органи управління, що призначаються урядом. Найчастіше існують змішані системи, де в органічному взаємозв'язку співіснують елементи самоврядування і управління. У зв'язку із цим розрізняють 4 основні моделі (системи), що в цілому відповідають таким основним правовим системам сучасності, як англосаксонська, континентальна (французька), іберійська і «радянська».

Встановлено, що окремих країнах є практика надання спеціального статусу окремим територіям, передача їм додаткових повноважень та компетенції. На сьогодні в умовах повномасштабного вторгнення вважаємо за необхідне додаткове вивчення такого досвіду та застосування його позитивних практик, адже тимчасово окуповані території, території областей, які знаходяться в зоні активних бойових дій в контексті повоєнного відновлення потребуватимуть запровадження певних преференційних режимів, в тому числі додаткової автономії місцевих органів влади для вирівнювання власного соціально-економічного розвитку.

У роботі систематизовано приклади повноважень різних рівнів публічного управління – державної влади та місцевого самоврядування – в деяких розвинених країн, в ході чого з'ясовано, що загальною тенденцією є децентралізація державної влади та передача повноважень на місцевий і регіональний рівень самоврядування, бюджетна децентралізація, забезпечення можливості самотійного фінансування більшої частини своїх повноважень, зацікавленості місцевої влади у розвитку території, збільшення податкової бази.

Ці тенденції були враховані при проведенні реформи територіальної організації влади та місцевого самоврядування в Україні.

Здійснюючи оцінку місцевого самоврядування в системі публічного управління охарактеризовані спільні та відмінні риси державної влади та місцевого самоврядування, що дало змогу обґрунтувати висновок, що ці органи мають призначення щодо формування та реалізації зовнішньої та внутрішньої політики, визначення та регулювання видів управлінських відносин, що спрямовані на здійснення публічної влади, але різняться за масштабом та сферою впливу. Усі вони є суб'єктами публічної влади на різних рівнях (національному та місцевому), а їхні об'єкти управління мають багато спільного, оскільки більшість місцевих справ неможливо чітко розмежувати.

5. Місцеве самоврядування як елемент системи публічного управління встановлює та розвиває систему взаєморозуміння, збагачує далекоглядні цілі розвитку, забезпечує розвиток та застосування інновацій, створює правову та організаційну основу для здійснення місцевими громадами самоврядної діяльності в інтересах суспільства та держави. Досягненню цілей населення великих сільських територій і укрупнених міських і селищних громад, до складу яких включені сільські населені пункти, щодо продуктивної взаємодії з місцевою владою, отримання усього комплексу необхідних для життєдіяльності послуг, а також участі в здійсненні місцевого самоврядування сприятиме розвиток інституту старости.

У роботі обґрунтовано, що під організаційно-управлінським статусом старости слід розуміти систему визначених в нормах чинного законодавства управлінських дій, спрямованих на упорядкування, координацію, контроль та оцінку ефективності роботи старости як посадової особи місцевого самоврядування. Цей статус складають:

1. нормативно-правові акти, що визначають діяльність старости як посадової особи місцевого самоврядування;
2. суб'єкти нормативно-правового визначення такої діяльності;
4. повноваження старости як посадової особи місцевого самоврядування;
5. координація діяльності старости з виконавчими органами сільської, селищної, міської ради та їх посадовими особами;
6. контроль за діяльністю старости;
7. критерії оцінки ефективності діяльності старости.

Для підвищення статусності старости, як посадової особи місцевого самоврядування, отримання можливості зайняття такої посади кваліфікованими працівниками та ефективної реалізації старостою своїх повноважень визначити

обов'язково наявність вищої освіти для кандидатів на посаду старости, а також визначити перелік спеціальностей для зайняття такої посади – публічне управління та адміністрування, право, менеджмент, фінанси, економіка тощо. Визначення організаційно-управлінського статусу старости створює основу для його ефективної роботи та формує фундамент для досягнення якісних результатів діяльності старости під час здійснення ним своїх повноважень.

6. Модернізація принципів територіальної організації влади та місцевого самоврядування, розширення компетенції місцевого самоврядування, необхідність перегляду розподілу матеріальних та фінансових ресурсів між різними територіальними громадами та регіонами тощо багато в чому означають перехід до нової моделі місцевого самоврядування, що повинен функціонувати відповідно до сучасних викликів та запроваджувати якісно нові заходи як на державному, так і місцевому рівні. Така модель повинна бути адаптивною та гнучкою, людиноцентричною, інклюзивною, стійкою та здатною швидко реагувати на зміни. Вона повинна бути спрямована на забезпечення самодостатності територіальних громад, їх цифровізацію та інноваційність, партнерства та співпраці між усіма суб'єктами територіального рівня, прозорості, підзвітності та відповідальності.

У ядрі нової моделі місцевого самоврядування перебуває система публічного управління, що забезпечує організацію та здійснення державної влади та місцевого самоврядування з метою реалізації публічних інтересів, а саме: органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інститути громадянського суспільства. Ця модель природньо зазнає значного впливу чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, які можуть створювати як можливості для розвитку, так і певні виклики. При цьому, для формування ефективної та стійкої нової моделі місцевого самоврядування в Україні нами застосовано комплексний підхід до аналізу зовнішніх і внутрішніх чинників, що дозволило виділити такі блоки: світові тенденції трансформації системи публічного управління, воєнний стан та майбутнє повоєнне відновлення України та євроінтеграційний процес України.

Зважаючи на поточну ситуацію в Україні, до основних викликів (критичних аспектів) для нової моделі місцевого самоврядування в Україні в умовах сучасних соціальних трансформацій віднесено: удосконалення нормативно-правової бази; посилення фінансової самостійності та спроможності громад; професіоналізація й зміцнення кадрового потенціалу органів державної влади та місцевого самоврядування; покращення інституційної спроможності через розвиток інститутів прямої демократії та

активізацію участі громадян у вирішенні питань місцевого значення, забезпечення сталого розвитку громад з урахуванням економічних, соціальних та екологічних викликів; забезпечення ефективного і прозорого управління та підвищення якості надання публічних послуг; розвиток міжнародних партнерських зв'язків. Важливу роль для практичної реалізації положень моделі відіграють механізми: нормативно-правовий, фінансовий, кадровий, інституційний, організаційно-управлінський, соціо-еколого-економічний та механізм міжнародного партнерства. Важливим елементом запропонованої моделі є зворотній зв'язок, постійне забезпечення якого дасть можливість у майбутньому стикаючись із певним викликом оперативно формувати відповідний механізм реагування на нього.

7. Служба в органах місцевого самоврядування є найбільш наближеною до людей з поміж інших видів службової діяльності. При виникненні проблемних питань, що потребують втручання місцевих органів влади, громадяни повинні мати можливість звернутися до своїх обранців та отримати кваліфіковану допомогу. Саме з цією метою в Україні функціонує інститут старости, який повинен мати здатність ефективно розв'язувати проблеми місцевого значення, що стосуються відповідного старостинського округу. Це свідчить про необхідність забезпечення професіоналізму цих посадових осіб.

Законодавство визначає старосту ключовою посадовою особою, відповідальною за розвиток відповідного старостинського округу та добробут його мешканців, а для ефективного виконання цих завдань їм потрібно володіти специфічними знаннями та навичками, практичним досвідом. Разом з тим, нормативно-правовими актами взагалі не визначено жодних вимог до посади старости, що може призводити до того, що зазначену посаду займатимуть не освічені та не компетентні особа. Отож, запропоновано шляхи вирішення проблеми професійної підготовки та підвищення кваліфікації старост як посадових осіб місцевого самоврядування.

По закінченню доповіді присутніми було поставлено до аспіранта КОРУНЯКА А.В. такі питання:

Професора кафедри публічного управління та адміністрування, доктора наук з державного управління, доцента КОПАНЧУКА В.О.: Чи бачите Ви можливість реального контролю місцевого населення за місцевим самоврядуванням? Чи такий контроль має здійснюватися органами державної влади?

Відповідь: Ми вважаємо, що місцеве населення має реальні можливості здійснення контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб (наприклад, відкликання депутатів місцевих рад та сільських селищних, міських голів за народною ініціативою). Проте, не зважаючи на наявні в законодавстві України форми реального контролю місцевих жителів за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, органи державної влади також повинні, виключно в межах повноважень, визначених нормативно-правовими актами, здійснювати контроль за діяльністю місцевої влади. Це продиктовано насамперед тим, що місцеве самоврядування не можна розглядати ізольовано від інших управлінських інститутів публічної влади. Реальною основою його самостійності в якості необхідної ланки територіального управління є не політика, що залишає місцеві органи один на один з множиною проблемних ситуацій, вирішити які ці органи іноді просто не в змозі, а тільки формування умов для значного зміцнення їх власної матеріальної і фінансової бази, зростання доходів, податкового потенціалу і таке інше.

Професорки кафедри публічного управління та адміністрування, докторки наук з державного управління, доцентки МАТВЕЙЧУК Л.О.: Охарактеризуйте, будь-ласка, соціо-еколого-економічний механізм удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління.

Відповідь: Соціо-еколого-економічний механізм удосконалення місцевого самоврядування є комплексною системою інструментів, підходів та принципів, спрямованих на підвищення ефективності та сталого розвитку територіальних громад шляхом інтеграції соціальних, екологічних та економічних аспектів управління. Суть цього механізму полягає в тому, щоб органи державної влади та органи місцевого самоврядування при прийнятті рішень та реалізації політик враховували не лише економічну вигоду, але й соціальну справедливість, екологічну безпеку й довгострокову стійкість розвитку громади.

Доцентки кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидатки юридичних наук, доцентки ЛИТВИНЕНКО І.Л.: Чи досліджували Ви у своїй роботі питання співвідношення інститутів місцевої влади та органів державної влади?

Відповідь: Так. Під час розкриття питання «Оцінка місцевого самоврядування в системі публічного управління» нами напрацьовано таблицю «Спільні та відмінні риси державної влади та місцевого самоврядування». Так, спільними рисами державної влади та місцевого самоврядування є спрямованість на виконання публічних завдань та функцій, легітимність, безперервність функціонування, самостійне формування бюджету тощо. Ознаками виключно державної влади є державний суверенітет, загальнодержавний масштаб дій, першочергове задоволення національних потреб тощо. Особливостями місцевого самоврядування є поширення лише на територію адміністративно-територіальних одиниць, більш тісні зв'язки з населенням, діяльність органів від імені територіальної громади, а не народу чи держави тощо.

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидата юридичних наук, доцента ГАВРІКА Р.О.: Чи досліджували Ви доктринальні джерела науковців інших держав з питань визначення поняття «місцевого самоврядування» та моделі місцевого самоврядування?

Відповідь: Так. Працюючи над питанням закордонного досвіду місцевого самоврядування в системі публічного управління нами досліджувалися доктринальні джерела науковців інших держав з питань визначення поняття «місцевого самоврядування» та моделі місцевого самоврядування. Так, вищезазначені проблемні питання входили до кола наукових інтересів німецького дослідника Р. Граверта, шведського дослідника С. Монті, англійського дослідника П. Слоу, американського дослідника Х.Ф. Альдерфера та ін.

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидата юридичних наук, доцента ГАВРІКА Р.О.: Чи досліджували Ви вплив обставин, викликаних правовим режимом воєнного стану та російсько-української війни на стан реформування місцевого самоврядування, оскільки на цей час реформи у цій сфері стикаються з низкою викликів, серед яких «відкат» реформи, викликані умовами відсічі російського вторгнення та необхідністю здійснення заходів воєнного стану спеціально створеними органами військово-цивільного управління – військовими адміністраціями?

Відповідь: Вплив обставин, викликаних правовим режимом воєнного стану та російсько-української війни саме на стан реформування місцевого самоврядування, не був предметом дослідження нашої дисертаційної роботи. Проте, варто зазначити, що реформа місцевого самоврядування дійсно сьогодні стикається з низкою викликів, викликаних збройною агресією росії проти нашої держави. Це, насамперед, пов'язано зі зміщенням акцентів органів місцевого самоврядування із розвитку та забезпечення добробуту територіальних громад на виклики, що пов'язані з війною (евакуація людей із зони бойових дій, надання житла та інших засобів для існування внутрішньо-переміщеним особам тощо).

Доцентки кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатки наук з державного управління, доцентки ТРЕБИК Л.П.: Яким чином Ви здійснювали оцінку місцевого самоврядування в системі публічного управління, які цілі цієї оцінки та який науковий результат дослідження цього питання?

Відповідь: Оцінка місцевого самоврядування в системі публічного управління здійснювалася через аналіз двох теорій місцевого самоврядування «громадівської» та «державницької». «Громадівська» теорія місцевого самоврядування базується на протиставленні місцевих співтовариств державі, громадських інтересів – державним. Прибічники цієї теорії розглядали державну владу і місцеве самоврядування як дві самостійні владні системи, кожна з яких відає власною сферою інтересів. «Державницька» теорія розглядає місцеве самоврядування не як самостійний інститут, покликаний самостійно завідувати справами і проблемами місцевих співтовариств, а як продовження структур державної влади, які покликані на місцях здійснити завдання публічного управління.

Ціллю оцінки місцевого самоврядування в системі публічного управління є встановлення природи місцевого самоврядування - державна влада і місцеве самоврядування - це дві самостійні владні системи, кожна з яких відає власною сферою інтересів чи місцеве самоврядування є продовженням структур державної влади, які покликані на місцях здійснити завдання публічного управління.

Результатом наукового дослідження цього питання є висновок, що місцеве самоврядування не можна розглядати ізолювано від інших

управлінських інститутів публічної влади, оскільки питання місцевого значення також є публічними інтересами держави.

Доцентки кафедри публічного управління та адміністрування, кандидати наук з державного управління, доцентки ТРЕБИК Л.П.: Розкрийте, будь-ласка, зміст зворотного зв'язку у новій моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій.

Відповідь: На наш погляд, у новій моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій можуть бути такі виклики: удосконалення нормативно-правової бази, посилення фінансової самостійності та спроможності громад, професіоналізація та зміцнення кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування, покращення інституційної спроможності через розвиток інститутів прямої демократії та активізація участі громадян, забезпечення сталого розвитку громад з урахуванням економічних, соціальних та екологічних викликів, забезпечення ефективного та прозорого управління та підвищення якості надання публічних послуг, розвиток міжнародних партнерських зв'язків. Результатом реагування на зазначені виклики має бути розробка відповідних механізмів удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління – нормативно-правового, фінансового, кадрового, інституційного, організаційно-управлінського, соціо-еколого-економічного та механізму міжнародного партнерства. Розробка механізму реагування на виклики може тягнути за собою новий виклик, який потребуватиме розробки нового механізму. У цьому і полягає суть зворотного зв'язку у новій моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій.

Завідувачки кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидати юридичних наук, доцентки ГАЛУС О.О.: Чи сприятимуть зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», в частині посилення народовладдя, участі громадськості у прийнятті рішень на місцевому рівні?

Відповідь: На нашу думку зміни до законодавства в частині посилення народовладдя сприятимуть участі громадськості у прийнятті рішення на місцевому рівні, оскільки вказаними змінами передбачено визначення основних форм участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення;

деталізовано порядок реалізації таких форм громадської участі, як загальні збори (конференція) жителів, місцева ініціатива, громадські слухання, громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування; створено умови для залучення жителів до планування та розподілу коштів місцевого бюджету, проведення публічних консультацій, діяльності консультативно-дорадчих органів при органах та посадових особах місцевого самоврядування.

Завідувачки кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидатки юридичних наук, доцентки ГАЛУС О.О.: Чи потрібно, на Вашу думку, повертати виборність посади старости і як це співвідноситиметься з Вашими пропозиціями щодо встановлення професійно-кваліфікаційних вимог до посади старости, що стосуються наявності вищої освіти та досвіду роботи?

Відповідь: На нашу думку, посада старости має бути виборною, тобто обиратися жителями старостинського округу на місцевих виборах, оскільки староста є посадовою особою місцевого самоврядування та інституцією, створеною для того, щоб інтереси всіх жителів сіл і селищ в територіальних громадах були належним чином представлені, щоб соціальні, побутові та інші потреби мешканців старостинського округу були задоволені. Таким чином, вважаємо, що жителі старостинського округу самостійно мають вирішувати, хто представлятиме їх інтереси в сільській, селищній, міській раді та швидко, відкрито, зрозуміло вирішуватиме проблеми місцевого значення.

Також вважаємо, що посаду старости повинна займати кваліфікована та досвідчена особа. Тому пропонуємо встановити вимоги до посади старости в частині наявності вищої освіти та досвіду роботи. Важливість наявності вищої освіти у старост підкреслюється, насамперед, переліком повноважень, якими староста наділений для ефективного виконання покладених на нього завдань. Реалізація окремих повноважень стає не можливою у разі відсутності відповідних знань, умінь, навичок тощо. Що стосується наявності досвіду роботи, підхід може бути не настільки жорстким та категоричним, як у випадку з наявністю вищої освіти. Враховуючи, що досвідом роботи є практична діяльність, спрямована на вирішення проблем чи завдань, яка потребує конкретних навичок і вмінь, вважаємо, що мінімальний досвід роботи, необхідний для реалізації старостою своїх повноважень, можливо здобути, наприклад, займаючись волонтерською діяльністю, тимчасовими проєктами,

іншою громадською діяльністю як член (засновник, голова) громадської організації тощо.

Таким чином, вважаємо, що саме пряма виборність посади старости та встановлення зазначених професійно-кваліфікаційних вимог до посади старости забезпечать найвищу ефективність функціонування цього інституту в місцевому самоврядуванні України.

Завідувача кафедри публічного управління та адміністрування, доктора наук з державного управління, професора ЩЕПАНСЬКОГО Е.В.: Чи відображені пропозиції щодо вдосконалення місцевого самоврядування в нормативно-правовому механізмі нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій?

Відповідь: Так. Крім того, формування нормативно-правового механізму сприятиме комплексному й системному вдосконаленню законодавства та є не просто важливим, а абсолютно критичним для успіху реформи місцевого самоврядування в Україні.

Завідувача кафедри публічного управління та адміністрування, доктора наук з державного управління, професора ЩЕПАНСЬКОГО Е.В.: Досвід яких країн був би актуальним для реформи місцевого самоврядування в Україні?

Відповідь: Як країна центрально-східної Європи, Україна повинна в першу чергу враховувати моделі місцевого самоврядування європейських держав. Важливим є той факт, що місцеве самоврядування в Європі зосереджене на підвищенні ефективності муніципальних послуг, досягненні їх зручності для споживачів, тобто громадян держави, зменшення бюрократичних труднощів та контролю. На нашу думку, не існує єдиної «найкращої» моделі вертикального розподілу влади та відповідальності між рівнями управління. Кожна країна має свої культурні, економічні та політичні умови, які значною мірою визначають те, що є бажаним і можливим. Однак, оскільки нові розробки в публічному управлінні сприяють перерозподілу влади, кожній країні необхідно визначити власні стратегічні виміри в децентралізації. І хоча загальні цілі, такі як покращення реагування та підзвітності, є поширеними, інші завдання, такі як надання додаткових повноважень нижчим рівням влади, вимагають додаткових зусиль у співпраці між рівнями влади та відрізняються залежно від країни.

Доцентки кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, докторки філософії з права ВЛАДОВСЬКОЇ К.П.: У який нормативно-правовий акт Ви пропонуєте внести зміни щодо встановлення професійно-кваліфікаційних вимог до посади старости?

Відповідь: Ми пропонуємо внести зміни до Типових професійно-кваліфікаційних характеристик посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби №203-19 від 07.11.2019 року.

Доцентки кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, докторки філософії з права ВЛАДОВСЬКОЇ К.П.: Які ще вимоги, крім наявності вищої освіти, Ви пропонуєте встановити до посади старости?

Відповідь: Ми пропонуємо встановити наявність стажу роботи (хоча б мінімального), як обов'язкової вимоги для зайняття посади старости.

Після відповідей на запитання було озвучено висновок **наукового керівника** першої проректорки, доцентки кафедри публічного управління та адміністрування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, кандидатки наук з державного управління, доцентки КОВТУН Ірини Броніславівни.

У висновку наукового керівника зазначено, що актуальність теми дослідження обумовлена тією обставиною, що на сучасному етапі теоретична основа вивчення проблематики організації місцевого самоврядування в системі публічного управління все ще залишає поле для дискусії, продовжується пошук і накопичення нового досвіду функціонування місцевого самоврядування в цілому, а також окремих його інституцій, в тому числі новостворених, в умовах сучасного реформування територіальної організації влади. Незважаючи на значні наукові дослідження зазначеної проблеми, поглибленого вивчення потребують питання удосконалення місцевого самоврядування в Україні в умовах сучасних викликів, пов'язаних із воєнним станом, євроінтеграцією тощо. Основна проблема, з якою пов'язане дослідження, полягає у тому, що сьогодення вимагає нових підходів до реалізації функцій і повноважень органів місцевого самоврядування у взаємодії із органами державної влади, до організації роботи старост тощо, а також наукового обґрунтування підходів вирішення цих завдань. Цим визначається необхідність подальшого розвитку

теоретико-методичної бази вивчення місцевого самоврядування в системі публічного управління, аналізу наявних теорій та моделей територіальної організації влади в Україні та зарубіжних країнах, у тому числі функціонування строст. Вирішенню зазначених проблемних питань і присвячено це дисертаційне дослідження.

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Об'єктом дослідження виступили суспільні відносини, пов'язані із формуванням та реалізацією місцевого самоврядування в системі публічного управління, а предметом – процеси, механізми та моделі місцевого самоврядування в умовах реформування системи публічного управління України.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення механізмів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Автором уперше обґрунтовано формування нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій на основі модернізації концептуальних, структурних та функціональних аспектів місцевого самоврядування як незалежної, самостійної, рівноправної гілки публічної влади в демократичній системі державно-політичного устрою, а також удосконалено механізм місцевого самоврядування в системі публічного управління, в частині обґрунтування модифікованого організаційно-управлінського статусу старости, який включає нормативно-правові акти, що визначають діяльність старости як посадової особи місцевого самоврядування; суб'єктів такої діяльності; повноваження старости; координацію старости з ОМС та їх посадовими особами; контроль за його діяльністю; критерії оцінки ефективності діяльності старости.

У результаті проведеного дослідження сформульовано наукові положення і висновки, частина з яких є новими, а решта дозволяє поглибити уявлення про ті чи інші аспекти досліджуваної проблеми, які запропоновані автором особисто.

Дисертація КОРУНЯКА А.В. є завершеним, самостійним, цілісним науковим дослідженням, під час роботи над яким здобувач проявив себе як здібний і наполегливий науковець, здатний самостійно ставити й вирішувати складні наукові та практичні завдання, спираючись на допомогу наукового

керівника лише у принципових моментах. Дослідження автора базувалися на досягненнях вітчизняних та зарубіжних науковців з визначеної проблеми. Здобувач показав вміння творчо працювати з літературою, проаналізувавши значну кількість інформаційних джерел, нормативно-правових актів України з означеної проблематики.

Результати дослідження в процесі написання дисертації публікувалися у наукових фахових виданнях України та доповідалися на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях.

Як досліднику КОРУНЯКУ А.В. притаманні працелюбність, відповідальність, здатність до саморозвитку та самовдосконалення, доброчесність, уміння ефективно використовувати сучасну загальнонаукову та прикладну методологію досліджень, аналізувати, узагальнювати. Наявність цих та інших позитивних рис дозволили здобувачеві підготувати цілісну й логічно завершену роботу, цінність якої полягає в обґрунтуванні науково-прикладних висновків та рекомендацій з формування напрямів подальшого розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Актуальність і новизна, важливість одержаних автором результатів, їх обґрунтованість і достовірність, а також практична цінність сформульованих положень і висновків у сукупності дають підстави для ствердження того, що дисертаційна робота відповідає чинним вимогам, які висуваються МОН України до дисертацій на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, а її автор – КОРУНЯК Андрій Володимирович – заслуговує присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Після цього слово було надано рецензентам дисертаційної роботи.

Рецензент – *деканеса факультету управління та економіки, доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка ТЕРЕЩЕНКО Т.В.* відзначила, що дисертаційне дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича є актуальним та цілком відповідає запитам щодо формування та розвитку сучасного громадянського суспільства, розбудови демократії, зміцнення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування. В умовах війни та післявоєнного відновлення особливо важливою є роль місцевих громад у забезпеченні стійкості, надання публічних послуг та реалізації стратегій розвитку. Посилення місцевого самоврядування є ключовим чинником формування ефективної моделі управління, що базується

на принципах прозорості, підзвітності та залученості. Дослідження цієї теми сприяє глибшому розумінню механізмів управлінської взаємодії органів місцевого самоврядування в умовах реформування публічного сектору.

У цьому контексті, дисертація КОРУНЯКА А.В. є своєчасним, актуальним дослідженням, що відповідає сучасним потребам нашої держави.

Ознайомлення із основними положеннями дисертаційного дослідження КОРУНЯКА А.В. дозволяє зробити висновок, що сформульовані автором наукові положення, висновки та рекомендації мають достатнє теоретичне, методологічне та практичне обґрунтування. Повнота і логіка використання методологічного апарату, широкого кола вітчизняних та іноземних наукових праць підтверджує достовірність викладених ідей та положень. Послідовність викладення матеріалу і логічна узгодженість, а також влучні узагальнення у висновках до розділів і загальних висновках підкріплюють цілісність роботи.

Отже, наведені в роботі висновки та рекомендації мають достатній рівень обґрунтованості і достовірності.

У роботі автор комплексно досліджує місцеве самоврядування як ключовий інститут публічного управління, акцентуючи увагу на таких сутнісних парадигмах як партисипативно-демократична та публічно-владна. При цьому зосереджує увагу на трансформації ролі місцевого самоврядування в умовах децентралізації, зростанні значущості участі громадян у прийнятті управлінських рішень, а також на необхідності забезпечення ефективної взаємодії між органами місцевої влади та населенням. Переконливою є позиція автора щодо подвійної природи місцевого самоврядування та доцільності його оцінки з позиції громадянського та владного інституту (пар.1.1.).

Однією з безперечних переваг дисертації є глибоке опрацювання науково-теоретичних основ місцевого самоврядування, а також чітке визначення його ролі та місця в сучасній системі публічного управління України, у тому числі, крізь призму іноземного досвіду (моделей, що сформувались місцевому управлінні), це дало змогу автору здійснити обґрунтовані порівняльні характеристики та висновки, а також сформулювати практичні рекомендації щодо адаптації ефективних управлінських моделей до українських умов (пар.2.1). Зокрема, визнано, що ключовою тенденцією для країн, що аналізувались (табл. 2.1.), є децентралізація державної влади та передача повноважень на регіональний та місцевий рівень самоврядування. При цьому усвідомлено, що децентралізація повноважень має супроводжуватися бюджетною децентралізацією, результатом якої має стати зміцнення місцевої фінансової бази, можливість самостійного фінансування більшої частини своїх

повноважень, зацікавленість місцевої влади у розвитку території, збільшення податкової бази.

Особливу цінність у роботі має дослідження функціонування інституту старост, які виступають важливою ланкою управлінської взаємодії в територіальних громадах. Автор не лише проаналізував організаційно-правовий статус, функціональні обов'язки старост, а й розробив напрями удосконалення їх професійної підготовки, що є актуальним з огляду на підвищення якості управлінських рішень на місцевому рівні.

Практичне значення має дослідження механізмів удосконалення місцевого самоврядування, алгоритму, принципів та форм взаємодії елементів публічного управління, а також у формуванні моделі місцевого врядування, здатної відповідати сучасним соціальним викликам.

Повнота викладу положень дисертації в наукових працях, опублікованих автором, забезпечує належне розкриття основних результатів дослідження та їх апробацію в науковій спільноті. Автором опубліковано 4 наукових праці, які висвітлюють ключові аспекти теми дослідження. Основні положення дисертації були також оприлюднені на 9 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, що сприяло популяризації дослідження та його обговоренню серед широкого кола науковців.

Дисертаційне дослідження КОРУНЯКА А.В. у цілому заслуговує на позитивну оцінку, поряд з цим, мають місце окремі положення, які потребують додаткового уточнення та обговорення. Зокрема:

1. При аналізі зарубіжного досвіду у п. 2.1 доцільно було навести також статистичні, аналітичні дані, які б підтверджували обґрунтованість наведених автором висновків та узагальнень. Наприклад, це може стосуватись кількості муніципальних утворень, обсягу місцевих бюджетів, фінансової підтримки територіальних громад державою тощо при аналізі відповідного зарубіжного досвіду.

2. Також робота матиме більш довершений вигляд, якщо її доповнити схемами, графіками, таблицями, які свідчитимуть про належний рівень систематизації та узагальнення результатів дослідження. Особливо це важливо при аналізі та визначенні організаційних, інституційних аспектів місцевого управління, алгоритмів взаємодії елементів публічного управління.

3. Цілком логічними, але сумнівними з точки зору практичної реалізації видаються запропоновані у роботі шляхи вирішення проблем професійної підготовки та підвищення кваліфікації старост як посадових осіб місцевого

самоврядування у частині встановлення професійно-кваліфікаційних вимог до посади старости, що стосуються наявності вищої освіти та досвіду роботи.

4. Також дискусію викликає позиція автора щодо «нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій». Якщо йдеться про формування нового бачення автора існуючої моделі, то у елементах новизни доцільніше говорити про «удосконалення» або «подальший розвиток». Для кращого розуміння змістової відмінності між існуючою та «ною» моделлю, доцільно було б схематично відобразити обидві моделі. Також пропонувану у роботі модель варто деталізувати, зокрема, за рахунок таких її елементів як організаційно-інституційний, правовий, фінансово-економічний, власне, соціальний (як це задекларовано автором – акцент на умови соціальних трансформацій); з урахуванням територіального та функціонального аспектів.

5. Автору, поряд з цим, доцільно було розмежувати чинники зовнішнього та внутрішнього середовища у запропонованій «новій моделі місцевого самоврядування...», при цьому більшу увагу зацентрувати на чинниках, що прямо визначають відповідні «соціальні трансформації».

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що висловлені зауваження та рекомендації стосуються переважно дискусійних аспектів окремих положень дисертаційного дослідження, не знижують його наукової цінності та не впливають на загальну позитивну оцінку. Дисертація має науково-теоретичне й практичне значення, вирізняється актуальністю тематики, логічною структурою та аргументованістю викладених положень.

Дисертація КОРУНЯКА А.В. на тему «Місьцеве самоврядування в системі публічного управління України» є завершеною і цілісною науковою роботою. Новизна та вагомість отриманих результатів, їх наукове обґрунтування та практична цінність підкреслюють високий рівень проведеного дослідження. Робота може бути рекомендована до публічного захисту на засіданні разової спеціалізованої вченої ради.

Рецензент – завідувачка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидатка юридичних наук, доцентка ГАЛУС О.О. відзначила, що у сучасних умовах трансформації політичної та адміністративної системи України особливого значення набуває вдосконалення механізмів публічного управління, зокрема через посилення ролі місцевого самоврядування. Як складова частина демократичного врядування, місцеве самоврядування забезпечує безпосередню участь громадян у вирішенні питань

місцевого значення, сприяє ефективному використанню ресурсів громад, розвитку територій та зміцненню соціальної згуртованості.

Процес децентралізації, що активно впроваджується в Україні з 2014 року, є не лише адміністративною реформою, але й глибоким системним перетворенням, яке передбачає перерозподіл повноважень, фінансових ресурсів та відповідальності між центральними і місцевими органами влади. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження місцевого самоврядування як інституції, що функціонує в межах публічного управління і забезпечує реалізацію принципів доброго врядування, підзвітності, прозорості та участі громадян.

Водночас, на фоні нових викликів – військової агресії, необхідності післявоєнного відновлення, адаптації до європейських стандартів управління — виникає потреба у критичному осмисленні поточного стану та перспектив розвитку місцевого самоврядування в Україні. Оцінка його місця в системі публічного управління дозволить виявити сильні й слабкі сторони реалізованих реформ, запропонувати напрямки удосконалення інституційних механізмів управління на місцевому рівні.

У дисертації автор поставив за мету обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України; чітко визначив об'єкт, предмет дослідження та дослідницькі завдання, що розв'язуються в ході наукового дослідження та відображають головний зміст роботи. Дисертаційне дослідження складається з трьох розділів, у яких розкрито теоретичні основи розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України; проаналізовано закордонний досвід місцевого самоврядування в системі публічного управління; охарактеризовано організаційно-управлінський статус старости в місцевому самоврядуванні України; запропоновано нову модель місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій; обґрунтовано механізми удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління; проаналізовано особливості функціонування інституту старости в місцевому самоврядуванні України та запропоновано напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтуванні науково-прикладних рекомендацій щодо напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

вперше:

обґрунтовано формування нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій на основі модернізації концептуальних, структурних та функціональних аспектів місцевого самоврядування як незалежної, самостійної, рівноправної гілки публічної влади в демократичній системі державно-політичного устрою;

удосконалено:

механізм місцевого самоврядування в системі публічного управління, де ОМС функціонують у тісному взаємозв'язку з іншими органами публічного управління, які займаються вирішенням місцевих проблем і виступають єдиним інструментом місцевого управління, в частині обґрунтування модифікованого організаційно-управлінського статусу старости, який включає нормативно-правові акти, що визначають діяльність старости як посадової особи місцевого самоврядування; суб'єктів такої діяльності; повноваження старости; координацію старости з ОМС та їх посадовими особами; контроль за його діяльністю; критерії оцінки ефективності діяльності старости;

аспекти взаємодії старости з органами державної влади (далі - ОДВ) та місцевого самоврядування, як необхідного, об'єктивно обумовленого, нормативно визначеного зв'язку самостійних органів публічної влади, їх взаємної підтримки, координації управлінських зусиль з метою здійснення узгодженого, дієвого і ефективного управління місцевими справами;

напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України;

дістали подальшого розвитку:

шляхи або напрями трансформації місцевого самоврядування в системі публічного управління на основі аналізу позитивних практик зарубіжних країн, які обумовлюють різноманітність організаційних форм здійснення місцевого самоврядування, реформування територіальної організації місцевого самоврядування, мотиваційних механізмів розвитку територіальних об'єднань відповідно до наявного рівня соціальної, фінансової та економічної спроможності місцевого самоврядування;

основні чинники та етапи еволюції ОМС, в тому числі функціонування інституту старости, які стали частиною широкомасштабних тенденцій і процесів удосконалення нормативно-правових механізмів та інструментів розвитку інституцій місцевого самоврядування в контексті особливостей його організації

в системі публічного управління.

Обґрунтованість та вірогідність наукових результатів забезпечується логікою організації та дотриманням науково-методологічних засад проведення наукових досліджень. Результати теоретичного аналізу та отримані висновки вказують, що для ефективного розвитку місцевого самоврядування як ключового елемента публічного управління необхідно запровадити нову модель самоврядування в умовах сучасних викликів соціальних трансформацій.

За темою дисертаційного дослідження опубліковано відображено автором у 17 публікаціях, серед яких 6 статей опубліковано у наукових фахових виданнях України з державного управління, 11 тез – у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій. Усі праці в повній мірі відображають результати проведеного дисертаційного дослідження.

Незважаючи на належний науково-теоретичний рівень проведення дисертаційного дослідження, окремі положення є дискусійними та потребують уточнення та аргументації, зокрема:

1. Досліджуючи у підрозділі 1.2 місце та роль місцевого самоврядування в системі публічного управління, автор трактує конституційне положення про не входження структур місцевого самоврядування в систему ОДВ необхідно тільки таким чином, що:

- жоден з ОДВ (так само як і посадовці, що представляють державну владу) не має права призначати (чи усувати) посадовців місцевого самоврядування;
- не має права підміняти місцеве самоврядування, тобто фактично здійснювати його функції;
- жодна із структур місцевого самоврядування не включена в ієрархію ні з ОДВ, ні з органами інших муніципальних утворень (с.36).

Не погоджуючись із згаданою категоричною позицією автора, варто зазначити, що потрібно враховувати особливості системи органів публічної влади в столиці України – місті-герої Києві. Наприклад, виконавчим органом Київської міської ради є Київська міська державна адміністрація, яка паралельно виконує функції державної виконавчої влади, що є особливістю здійснення виконавчої влади в місті Києві. Голова Київської міської державної адміністрації призначається Президентом України в порядку, передбаченому Конституцією та законами України. Тобто Київський міський голова за посадою не очолює виконавчий орган.

Поділяємо позицію автора щодо важливості питання регламентації відповідальності ОМС та посадових осіб перед населенням, що стосується

насамперед інституту відкликання. Однак, не погоджуємося із твердженням автора (с.39) щодо відсутності чітко розроблених механізмів такого відкликання, оскільки відкликання з посади за народною ініціативою Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачає як підставу дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови (частина 1 статті 79), а Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» (частина 1 статті 5) відповідно як підставу дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради. Згаданими законодавчими актами встановлений чіткий механізм відкликання обраних на місцевих виборах представників.

2. Розглядаючи в підрозділі 1.3. особливості функціонування інституту старости в місцевому самоврядуванні України, автор досліджує по чергово елементи системи місцевого самоврядування і взаємозв'язок старости з іншими елементами системи місцевого самоврядування. На нашу думку, доцільніше було б змінити назву підрозділу 1.3 на «Інституційне місце старости в системі місцевого самоврядування та його взаємовідносини з органами і посадовими особами місцевого самоврядування» або «Місце старости в системі місцевого самоврядування та механізми його взаємодії з іншими елементами цієї системи».

Також в даному підрозділі, досліджуючи інститут старости, автор стверджує (с.52), що «З проблемних питань, пов'язаних із затвердженням старости на посаду, привертає увагу відсутність механізму щодо визначення кандидатів та обговорення кандидатури старост. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» фактично відносить процедуру відбору кандидатів на посаду старости на розсуд сільського, селищного, міського голови. Це, в свою чергу, в деякій мірі нівелює основну функцію та покликання старости – представлення інтересів мешканців старостинського округу в місцевих органах влади, адже думка місцевих жителів щодо обрання людини, яка має їм у всьому допомагати, не враховується ніяким чином». Не погоджуючись з цією позицією автора, варто наголосити, що Законом України від 14.07.2021 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост» були внесені зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зокрема до статті 45¹, які стосувалися вдосконалення процедур консультацій з громадськістю, зокрема щодо проведення громадських обговорень кандидатур на посаду старости. Ці зміни передбачили обов'язковість публічного обговорення кандидатури старости в межах відповідного старостинського округу перед її поданням сільським, селищним чи міським головою до

відповідної ради. Така норма спрямована на забезпечення більшої прозорості, підзвітності та врахування думки мешканців громади під час формування органів місцевого самоврядування.

Дисертаційна робота КОРУНЯКА Андрія Володимировича «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України» за ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної значущості здобутих результатів, відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України до здобувачів наукового ступеня доктора філософії з галузі 28 Публічне управління та адміністрування, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування та може бути допущена до подальшого розгляду та захисту в спеціалізованій вченій раді.

Рецензент – доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат наук з державного управління *МАРУЩИН Ю.В.* відзначив, що актуальність обраної теми обумовлена комплексом внутрішніх і зовнішніх викликів, що стоять перед системою публічного управління в Україні, зокрема в контексті розвитку місцевого самоврядування в умовах децентралізації та євроінтеграційного курсу держави. Поглиблення процесів територіальної організації влади, зміна функціонального наповнення інституту старост, концентрація повноважень у центрах громад – усе це вимагає концептуального та механістичного переосмислення ролі місцевого самоврядування як елементу ефективної системи державного управління.

Наукове значення дисертаційного дослідження полягає у спробі системно охарактеризувати механізми публічного управління у сфері місцевого самоврядування, ідентифікувати фактори, що впливають на якість управлінських процесів на базовому рівні, та запропонувати модель їх удосконалення з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків між викликами та реакціями на них у вигляді відповідних механізмів. Особливої цінності роботі додає сформульоване автором бачення комплексного механізму, що охоплює нормативно-правовий, фінансовий, кадровий, інституційний, організаційно-управлінський, соціо-еколого-економічний та міжнародний виміри. Такий підхід відповідає сучасним науковим підходам до трактування державного управління як багаторівневої, багатокомпонентної системи.

У дисертації окреслено проблеми управлінської керованості сільських територій, слабкість горизонтальних комунікацій, низьку професійну підготовку представників місцевої влади, зокрема старост, а також брак ефективних механізмів реалізації їхніх оновлених повноважень. Підхід до

формування механізмів як практичного інструментарію реалізації стратегічних завдань державної політики дозволяє розглядати дисертацію в площині не лише аналітичного, а й прикладного наукового пошуку.

Таким чином, тема дисертаційної роботи є актуальною як з науково-теоретичної, так і з практичної точки зору. Вона відповідає основним напрямам досліджень, визначеним паспортом спеціальності 25.00.02 «Механізми державного управління», зокрема таким, як розробка механізмів державного управління, удосконалення інституційного забезпечення місцевого самоврядування, стратегічне планування, реалізація державної політики в регіонах та підвищення ефективності функціонування органів державної влади й місцевого самоврядування.

Наукові положення та висновки, сформульовані в дисертаційному дослідженні, ґрунтуються на ґрунтовному аналізі теоретичних джерел, нормативно-правової бази, а також емпіричних даних, зібраних автором у процесі дослідження трансформаційних процесів у сфері місцевого самоврядування. Застосування системного, інституціонального, структурно-функціонального та комплексного підходів забезпечило належну глибину й доказовість наукових результатів.

Дисертант логічно обґрунтовує актуальність удосконалення механізмів державного управління у контексті децентралізації та адаптації до європейських принципів публічного адміністрування. Зокрема, аргументація побудови комплексного інституціонально-організаційного механізму реформування місцевого самоврядування демонструє цілісність та внутрішню узгодженість запропонованих рішень, що включають сім взаємопов'язаних складових: нормативно-правову, фінансову, кадрову, інституційну, організаційно-управлінську, соціо-еколого-економічну та механізм міжнародного партнерства.

Обґрунтованість висновків підтверджується побудовою причинно-наслідкових зв'язків між виявленими викликами (ризиками, загрозами) та відповідними управлінськими реакціями. Такий підхід є логічним і методологічно вивіреним. Дисертантом розроблено логічну модель реагування системи публічного управління на зазначені виклики, що дозволяє розглядати отримані результати як приклад практико-орієнтованого дослідження.

Достовірність отриманих результатів забезпечується використанням належних методів дослідження, належним рівнем систематизації й інтерпретації наявного масиву джерел, а також коректним залученням статистичних і емпіричних даних щодо функціонування інституту старост, управлінських

викликів на сільських територіях та стану реалізації реформи місцевого самоврядування.

Наукова новизна дисертації полягає у формулюванні авторської концепції удосконалення місцевого самоврядування як механізму підвищення ефективності публічного управління на локальному рівні, у запропонованій типології управлінських викликів, новому підході до розуміння функціоналу старости в умовах децентралізації, а також у розробці структурованої системи механізмів, що можуть бути імplementовані в рамках державної регіональної політики.

Зауваження та рекомендації до дисертації:

У розділі 1.2 автор справедливо акцентує на автономності місцевого самоврядування щодо органів державної влади, однак не розмежовує чітко юридичну, функціональну та політичну автономію. Недостатня системність у викладенні проблематики. В окремих місцях спостерігається накладання понять і логічних площин (наприклад, субсидіарність, виконавча вертикаль, відповідальність, бюджетне забезпечення), що ускладнює сприйняття основної тези. Було б доцільно структурувати розділ за окремими блоками: правова автономія, функціональна взаємодія, бюджетна відповідальність тощо. Також наявна фрагментарність у висвітленні інститутів громадської участі. Автор слушно звертає увагу на роль громадянина в системі місцевого самоврядування, однак не аналізує достатньо глибоко механізми громадської участі (місцеві ініціативи, консультації, бюджети участі, громадські слухання), їх ефективність і реальну доступність.

Позиція щодо дублювання повноважень ОМС і ОДВ виглядає обґрунтованою, проте потребує ілюстративного матеріалу або посилань на конкретні сфери (освіта, медицина, соцзахист), де це особливо відчутно.

Одне із основних дискусійних питань дисертації - підрозділ 2.1, присвячений зарубіжному досвіду місцевого самоврядування. Він потребує суттєвого уточнення його функціональної ролі в структурі роботи. За логікою академічного викладу, порівняльний аналіз практик інших країн має бути або частиною першого розділу (як теоретичне обґрунтування), або третього (у разі пропозиції адаптації таких моделей до українських умов). У його нинішньому вигляді матеріал виглядає надто загальним, без достатньої конкретизації прикладів, механізмів чи критеріїв добору. Доцільно або розширити підрозділ із систематизацією моделей, їх особливостей і наслідків застосування, або інтегрувати його до іншого розділу згідно з логікою подачі матеріалу.

У розділі 2.2 непокоїть думка автора про розмежування повноважень, що зводиться до поділу «район – держава, громада – самоврядування». Це є концептуальна та юридична вада, які обов'язково треба виправити. Конституція України не оперує поняттям «державна територія». Усі перелічені одиниці є адміністративно-територіальними. Також це твердження потребує уточнення: на рівні областей і районів можуть діяти як державні адміністрації, так і представницькі органи місцевого самоврядування (ради). Ігнорування районних та обласних рад – це принципове упущення, яка спотворює саму природу публічного управління в Україні. Навіть після децентралізації та змін у функціоналі цих рад, вони не були скасовані й залишаються частиною системи місцевого самоврядування. Ігнорування цього факту призводить до спрощеного й некоректного зображення розмежування повноважень між державою та місцевим самоврядуванням.

Текст розділу 2.3 потребує візуального структурування, до прикладу, повноваження старости – можна оформити у вигляді таблиці три блоки: представницькі, організаційні, контролюючі. Було б доцільно узагальнити в схемі (наприклад, модель взаємодії "староста – громада – голова громади" чи алгоритм оцінки ефективності старости).

Позитивом є те, що підрозділі 3.2 автором коректно встановлено причинно-наслідкові зв'язки між викликами зовнішнього і внутрішнього середовища та інституційною реакцією на них у формі конкретних механізмів публічного управління. Запропонований набір із семи механізмів (нормативно-правовий, фінансовий, кадровий, інституційний, організаційно-управлінський, соціо-еколого-економічний та механізм міжнародного партнерства) є системним і відповідає напряду дослідження – «організаційний, правовий, ресурсний та інші види механізмів державного управління». Разом із тим, для посилення прикладної цінності та управлінської дієвості дослідження, варто було б на базі сформульованих механізмів запропонувати інституціонально-організаційний механізм публічного управління, який дозволяє інтегрувати зазначені напрями в цілісну архітектуру державної політики у сфері місцевого самоврядування. Це не лише підсилить аргументацію автора, а й розширить можливості практичного використання результатів дослідження на рівні формування та реалізації стратегій регіонального розвитку.

Дисертаційна робота присвячена актуальній науковій проблемі – удосконаленню механізмів публічного управління в умовах децентралізації та євроінтеграції України. Автором здійснено ґрунтовне дослідження трансформацій місцевого самоврядування в системі публічного управління,

виявлено основні виклики, пов'язані з керованістю сільських територій, реалізацією повноважень старост, кадровим забезпеченням, інституційною слабкістю, фрагментованістю нормативного поля тощо.

Результатом дослідження стало формулювання концептуальних та прикладних підходів до розбудови комплексного інституціонально-організаційного механізму удосконалення публічного управління на місцевому рівні. У дисертації простежується чітка методологічна логіка: від виявлення викликів – до формулювання конкретних управлінських рішень, інструментів та моделей. Запропоновано сім взаємопов'язаних механізмів, які формують єдиний комплекс та демонструють інтегральний підхід до державного управління.

Дисертант продемонстрував належний рівень володіння сучасними науковими підходами, знання чинної нормативно-правової бази, здатність до аналітичного мислення, формулювання власних висновків та рекомендацій, що мають як наукове, так і практичне значення. Отримані результати можуть бути використані в діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, при розробці стратегічних документів з питань регіонального розвитку, управління людськими ресурсами та забезпечення спроможності громад.

Робота відповідає вимогам до наукових досліджень зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор наук з державного управління, доцент КОПАНЧУК Володимир Олександрович зазначив, що дисертація є цілісним фундаментальним дослідженням, виконана на належному теоретико-прикладному рівні та відрізняється глибиною аналізу, виваженістю й коректністю наукової полеміки, вмілим підбором матеріалу. У результаті проведеного дослідження автор досягнув визначеної мети й виконав поставлені завдання. Високий рівень дисертаційного дослідження підсилюється науковими публікаціями, що враховують актуальні тенденції досліджуваної сфери. Робота виконана відповідно до встановлених нормативних вимог та відповідає паспорту спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування та може бути допущена до подальшого розгляду та захисту в спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор БРИГІНЕЦЬ Олександр Олексійович відмітив, що зміст роботи, перелік наукових публікацій доводить наукову зрілість, володіння здобувачем методикою дослідницької роботи, умінням узагальнювати досягнуте в науці і на основі досягнутого самостійно формувати гіпотези, положення, висновки, які мають концептуальний характер та є основою для подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Докторка наук з державного управління, доцентка МАТВЕЙЧУК Людмила Олександрівна відзначила, що робота актуальна, відповідає вимогам сьогодення та підготовлена на високому науковому рівні. Мета та завдання дисертаційного дослідження сформульовані чітко та послідовно. Їх постановка та обґрунтованість дозволяють розкрити основний зміст теми. Об'єкт і предмет дисертаційного дослідження визначені відповідно до встановлених вимог. Дисертація загалом справила позитивне враження, актуальність повністю підкреслена здобувачем, робота вирізняється якісною науковою новизною та є дійсно затребуваною практикою. Таким чином, подане дисертаційне дослідження має завершений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову. У підсумку, дисертація КОРУНЯКА Андрія Володимировича відповідає вимогам, які ставляться до дисертації, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка наук з державного управління, доцентка ТРЕБИК Людмила Петрівна зауважила, що дисертація підготовлена на високому професійному рівні. Її структурна побудова є логічною та доцільною, що свідчить про виважений підхід до розкриття теми. Дисертація КОРУНЯКА А.В. відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Докторка наук з державного управління, професорка ШЕВЧУК Інна Володимирівна зауважила про об'єктивну необхідність обраної дисертантом теми. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації, підтверджені теоретико-прикладною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням наукових праць, комплексним аналізом законодавства й іноземної практики в цій сфері. Таким чином, дисертація КОРУНЯКА А.В. на тему «Міське самоврядування в системі публічного управління України» відповідає вимогам, які пред'являються до дисертації, та може бути рекомендована до разової

спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Головуючий на засіданні – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат економічних наук, доктор наук з державного управління, професор ЩЕПАНСЬКИЙ Едуард Валерійович зауважив, що робота виконана на актуальну тему, що підтвердили виступи рецензентів та учасників міжкафедрального семінару при обговоренні роботи. У підсумку головуєчий зазначив, що дисертація КОРУНЯКА А.В. відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, в тому числі вимогам, передбаченим п.п. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування у разовій спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційного дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України» присутні вирішили запропонувати

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України», подану на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Актуальність теми дослідження. Значимість проблеми місцевого самоврядування як найважливішого механізму формування та розвитку громадянського суспільства та політичної демократії в нашій країні не завжди і не повною мірою усвідомлюється як політичними колами, так і серед дослідників, які займаються проблемами державно-політичного устрою України. У суспільній свідомості все ще належно не дозріло усвідомлення того основного факту, що органи місцевого самоврядування є самостійними, багато в чому незалежними від державної влади структурами управління, які відіграють ключову роль у розробці та вирішенні безлічі питань, що мають життєво важливе значення для задоволення основних життєвих потреб, створення умов упорядкованого проживання мешканців певної місцевості, громади, муніципалітету. Будучи одним із найважливіших інститутів громадянського суспільства, ОМС тісно пов'язані з державою і виконують важливі загальнодержавні завдання на місцевому рівні. Вирішуючи ці завдання, місцеве самоврядування покликане забезпечити соціально-політичну стабільність, максимально ефективно використовувати місцеві ресурси, створити «точки зростання», навколо яких відбудуватиметься структурна розбудова всієї економіки країни. Тому природньо, що реформа місцевого самоврядування є одним із найважливіших складових конституційної реформи. Але успішне проведення реформи місцевого самоврядування можливе лише за системного підходу, заснованого на розумінні місця та ролі цього інституту в політичній системі, обліку всього комплексу правових, організаційних, політичних, економічних, соціальних та інших чинників, що впливають на процес реформування, та взаємозв'язків з іншими напрямками реформи – державною владою, економікою, соціальною сферою і т.д.

Сучасне місцеве самоврядування в Україні своїм витоком має Європейську Хартію місцевого самоврядування, згідно з принциповими положеннями був прийнятий у 1997 р. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, актуальність та проблемність якого рік від року не

зменшується, а в контексті європейської інтеграції нашої держави лише зростає. Останні публічно-управлінські процеси, пов'язані із реформуванням територіальної організації влади та місцевого самоврядування виявили ряд викликів, зокрема поява нових суб'єктів реалізації права на місцеве самоврядування - старост, визначення їх місця та ролі в ієрархічній структурі публічного управління, характеру її повноважень тощо. Тут важливе значення має з'ясування того, чи є ОМС структурними складовими державної влади, самостійною підсистемою політичної системи, інститутами громадянського суспільства, визначити місце і роль інституту старост в місцевому самоврядуванні в системі публічного управління тощо.

Концептуальні аспекти взаємодії держава, місцевого самоврядування та громадянського, проблеми становлення автономної моделі місцевого самоврядування є предметом дослідження багатьох зарубіжних вчених. Так, в рамках цих досліджень працювали В.Вільсон, Ф. Дж. Гудніо, Т. Парсонс, П. Лазерсфельд, В. Томпсон, Д. Істон, А. Лаффер, Д. Гарнер, М. Гудвін, С. Дункан, Д. Рос, Ф. Дельпері, Д. Днома, М.-А. Фламма, Г. Бребан, Же. Ведель, Р. Драго, Е. В. Дюран.

Питання необхідності розвитку місцевого самоврядування, в тому числі через призму державної підтримки цього процесу досліджувалося у працях таких учених, як М. Баймуратов, О. Батанов, В. Кампо, П. Любченко, О. Лялюк, М. Пітришина, М. Пухтинський, С. Серьогін, К. Соляник та інші.

Значний внесок у розвиток системи аналізу та обґрунтування механізмів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління внесли такі українські вчені, як: В. Бабаєв, М. Баюк, М. Біль, О. Берданова, В. Вакуленко, О. Василенко, Н. Гринчук, В. Ємельянов, В. Ковальчук, І. Ковтун, В. Колтун, В. Куйбіда, Ю. Марушин, В. Мамонова, Т. Сахно, В. Стрельцов, А. Ткачук, Т. Терещенко, І. Лопушинський, І. Парубчак, Е. Щепанський, О. Якимчук та інші.

За усієї великої кількості робіт з цієї проблематики було б передчасно говорити, що у вітчизняній публічно-управлінській науці вже отримано вичерпні відповіді на усі питання. Більше того, немає єдиної думки щодо основних інститутів місцевого самоврядування та органів публічного управління на місцях. Цим визначається значущість та актуальність поставленої в цій дисертаційній роботі теми – концептуальних аспектів місцевого самоврядування, аналіз та розкриття яких дасть можливість по-новому висвітлити вищезазначені питання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконувалася в межах науково-дослідних робіт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, зокрема «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (державний реєстраційний № 0108U008927) та «Шляхи удосконалення механізмів публічного управління та адміністрування в сфері національної безпеки в умовах євроінтеграції» (державний реєстраційний № 0120U104417).

Мета і завдання роботи. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- з'ясувати зміст й сутнісні парадигми місцевого самоврядування та визначити його місце та роль в системі публічного управління;
- проаналізувати особливості функціонування інституту старости в місцевому самоврядуванні України;
- вивчити закордонний досвід місцевого самоврядування в системі публічного управління;
- охарактеризувати організаційно-управлінський статус старости в місцевому самоврядуванні України;
- сформулювати нову модель місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій;
- обґрунтувати механізми удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління
- запропонувати напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування

Об'єкт дослідження - суспільні (управлінські) відносини, пов'язані із формуванням та реалізацією місцевого самоврядування в системі публічного управління.

Предмет дослідження - процеси, механізми та моделі місцевого самоврядування в умовах реформування системи публічного управління України.

Методи дослідження. Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові прийоми досліджень і спеціальні методи, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах публічно-управлінської, економічної і споріднених з ними наук. У основу методології дослідження було покладено системний

підхід, методологічна специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх у єдину теоретичну картину.

Для досягнення мети та вирішення завдань дисертаційного дослідження автором використано низку наукових методів, зокрема:

гіпотетико-дедуктивний метод формування методології дисертаційного дослідження, який дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі формування місцевого самоврядування в системі публічного управління України;

теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль місцевого самоврядування в системі публічного управління України, уточнити функції в діяльності кожної з підсистем, оцінити результати управлінського впливу, виявити перспективи й механізми;

метод структурно-функціонального аналізу, результатом використання якого стало виділення елементів місцевого самоврядування в системі публічного управління та визначення у ній місця старости;

порівняльний метод, що надав можливість аналізу стандартів місцевого самоврядування в системі публічного управління та оцінки позитивних практик зарубіжних країн щодо формування та реалізації місцевого самоврядування;

метод моделювання, згідно з яким було запропоновано нову модель самоврядування в умовах сучасних викликів соціальних трансформацій;

прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи розвитку предмету дослідження.

Інформаційну базу дисертаційного дослідження становили нормативно-правові акти, праці зарубіжних і вітчизняних учених, Інтернет-ресурси, статистична, інших центральних органів виконавчої влади та ОМС тощо.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтуванні науково-прикладних рекомендацій щодо напрямів розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

вперше:

обґрунтовано формування нової моделі місцевого самоврядування в умовах соціальних трансформацій на основі модернізації концептуальних, структурних та функціональних аспектів місцевого самоврядування як незалежної, самостійної, рівноправної гілки публічної влади в демократичній системі державно-політичного устрою;

удосконалено:

механізм місцевого самоврядування в системі публічного управління, де ОМС функціонують у тісному взаємозв'язку з іншими органами публічного управління, які займаються вирішенням місцевих проблем і виступають єдиним інструментом місцевого управління, в частині обґрунтування модифікованого організаційно-управлінського статусу старости, який включає нормативно-правові акти, що визначають діяльність старости як посадової особи місцевого самоврядування; суб'єктів такої діяльності; повноваження старости; координацію старости з ОМС та їх посадовими особами; контроль за його діяльністю; критерії оцінки ефективності діяльності старости;

аспекти взаємодії старости з органами державної влади (далі - ОДВ) та місцевого самоврядування, як необхідного, об'єктивно обумовленого, нормативно визначеного зв'язку самостійних органів публічної влади, їх взаємної підтримки, координації управлінських зусиль з метою здійснення узгодженого, дієвого і ефективного управління місцевими справами;

напрями професійної підготовки старост як посадових осіб місцевого самоврядування в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України;

дістали подальшого розвитку:

шляхи або напрями трансформації місцевого самоврядування в системі публічного управління на основі аналізу позитивних практик зарубіжних країн, які обумовлюють різноманітність організаційних форм здійснення місцевого самоврядування, реформування територіальної організації місцевого самоврядування, мотиваційних механізмів розвитку територіальних об'єднань відповідно до наявного рівня соціальної, фінансової та економічної спроможності місцевого самоврядування;

основні чинники та етапи еволюції ОМС, в тому числі функціонування інституту старости, які стали частиною широкомасштабних тенденцій і процесів удосконалення нормативно-правових механізмів та інструментів розвитку інституцій місцевого самоврядування в контексті особливостей його організації в системі публічного управління.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання

підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі ОДВ та у процесі розвитку місцевого самоврядування в системі публічного управління України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес:

- у законотворчій діяльності – в процесі підготовки та удосконалення національного законодавства щодо удосконалення місцевого самоврядування як складової системи публічного управління в Україні, визначення ключових векторів подальших напрямів імплементації в умовах геополітичних загроз та європейського курсу держави;

- у науково-дослідній роботі – для подальших теоретичних розробок питань щодо удосконалення процесів реформування системи місцевого самоврядування, його взаємодії з іншими складовими системи публічного управління, а саме державною владою та інституціями громадянського суспільства;

- в освітньому процесі – для використання у викладанні дисциплін публічно-управлінського спрямування в контексті розвитку системи публічного управління, місцевого самоврядування та його інституцій, концептуальних положень територіальної організації влади в Україні, а також у розробці науково-методичних і навчальних посібників.

Результати дослідження, висновки та рекомендації, що зазначені в дисертації, схвалені та застосовані у практичній діяльності, що підтверджено відповідними довідками про впровадження:

- Чемеровецької селищної ради Кам'янець-Подільського району Хмельницької області в Положенні про старосту села (сіл) Чемеровецької селищної ради (довідка про впровадження від 03.11.2023 року №02.01.-17/1415);

- Чемеровецької селищної ради Кам'янець-Подільського району Хмельницької області в Програмі соціально-економічного та культурного розвитку території Чемеровецької селищної ради на 2025 рік (довідка про впровадження від 20.12.2024 року №02.01.-17/1641);

- Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова в освітньому процесі при вивченні таких дисциплін як «Місьцеве самоврядування», «Територіальне управління та розвиток місцевого самоврядування» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та магістра за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування (акт про впровадження від 26.03.2025 р.);

– Хмельницької обласної ради в частині реалізації програмних цілей та завдань Цільової комплексної програми розвитку освіти Хмельницької області на 2021-2025 роки в частині напрямів підготовки та підвищення кваліфікації старост як посадових осіб місцевого самоврядування (довідка про впровадження від 05.05.2025 р.).

Особистий внесок здобувача. Теоретичні обґрунтування, практичні рекомендації, висновки, пропозиції та рекомендації, у тому числі й ті, що характеризують наукову новизну, мету й завдання, методичні підходи до їх вирішення, теоретичну цінність роботи та практичне значення одержаних результатів, отримані здобувачем особисто в ході дослідження.

Апробація результатів дисертації. Основні положення й результати дисертації доповідались і обговорювались на конференціях, конгресах і семінарах, зокрема: VIII Всеукраїнській заочній науково-практичній конференції «Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні» (Хмельницький, 2019), III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції, присвяченій світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (Хмельницький, 2020), IX Всеукраїнській заочній науково-практичній конференції «Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні» (Хмельницький, 2020), Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка, облік, фінанси і право» (Полтава, 2021), Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційна парадигма розвитку економіки, фінансів, обліку та права» (Полтава, 2021), Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 30-річчю Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи» (Хмельницький, 2022), Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні дослідження світової науки» (Куновіце, Чеська Республіка, 2022), Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка, фінанси, облік та право: тенденції, виклики, перспективи» (Біла Церква, 2022), Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові досягнення сучасного суспільства» (Куновіце, Чеська Республіка, 2023).

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в наукових працях, у тому числі 6 – статтях в наукових фахових виданнях, 11 тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 7,3 др.арк.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації 218 сторінок. Обсяг основного тексту становить 185 сторінок. Список використаних джерел включає 227 найменувань.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Коруняк А.В. Актуальні проблеми зайняття посади старости в місцевому самоврядуванні в Україні. *Вісник Національного Університету Цивільного Захисту України*: Серія Державне управління. 2023. Вип. 1 (18). С. 297-307. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/306-korunyak-a-v-aktualni-problemi-zajnyattya-posadi-starosti-v-mistsevomu-samovryaduvanni-v-ukrajini>.
2. Коруняк А.В. Історичні аспекти становлення інституту старости в Україні. *Вісник Національного Університету Цивільного Захисту України*: Серія Державне управління. 2023. Вип. 2 (19). С. 376-390. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/19343>.
3. Коруняк А.В. Утворення старостинських округів: проблемні питання та шляхи вирішення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3011/3047>.
4. Коруняк А.В. Проблеми професійної підготовки та підвищення кваліфікації старост як посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 7. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/4131/4166>.
5. Коруняк А.В. Місьцеве самоврядування в системі територіального управління держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/4131/4166>.
6. Коруняк А.В. Механізм удосконалення місцевого самоврядування в системі публічного управління. *Публічне управління та національна безпека*. 2025. № 3 (56). URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/administration2025/3/10752>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Коруняк А.В. Загальні питання формування інституту старости в системі місцевого самоврядування в Україні. *Правові засади організації та здійснення публічної влади*: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого голови Конституційного

Суду України Леоніда Петровича Юзькова, 28 лютого-2 березня 2020 року. Хмельницький, 2020. С. 183-186.

2. Коруняк А.В. Проблеми реформування інституту старости. *Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні*: матеріали ІХ Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції, 07 грудня 2020 року. Хмельницький, 2020. С. 39-42.

3. Коруняк А.В. Проблемні питання визначення повноважень старости як нової посадової особи місцевого самоврядування в Україні. *Економіка, облік, фінанси і право*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 07 квітня 2021 року. Полтава, 2021. С. 39-41.

4. Коруняк А.В. Особливості притягнення старости до дисциплінарної відповідальності. *Інноваційна парадигма розвитку економіки, фінансів, обліку та права*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 15 вересня 2021 року. Полтава, 2021. С. 62-63.

5. Коруняк А.В. Передумови функціонування інституту старости в місцевому самоврядуванні в Україні. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 30-річчю Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, 11 лютого 2022 року. Хмельницький, 2022. С. 44-46.

6. Коруняк А.В. Проблемні питання затвердження старости на посаді. *Економіка, фінанси, облік та право: актуальні проблеми теорії та практики*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 14 травня 2022 року. Частина 2. Полтава, 2022. С. 40-41.

7. Коруняк А.В. Проблемні аспекти професійної підготовки та підвищення кваліфікації старост територіальних громад. *Правові засади організації та здійснення публічної влади*: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова, 17 червня 2022 року. Хмельницький, 2022. С. 187-188.

8. Коруняк А.В. Особливості взаємовідносин старост та голів громад як посадових осіб місцевого самоврядування. *Сучасні дослідження світової науки*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 17-18 червня 2022 року. Куновіце, Чеська Республіка, 2022. С. 85-87.

9. Коруняк А.В. Проблемні питання визначення моменту набуття повноважень старостою. *Економіка, фінанси, облік та право: тенденції,*

виклики, перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 09 грудня 2022 року. Біла Церква, 2022. С. 66-67.

10. Коруняк А.В. взаємодія старост територіальних громад та органів самоорганізації населення. *Наукові досягнення сучасного суспільства*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 17-18 березня 2023 року. Куновіце, Чеська Республіка, 2023. С. 31-33.

11. Коруняк А.В. Поняття та сутність місцевого самоврядування в Україні. *Вектори розвитку науки, освіти та технологій в умовах глобалізації*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 березня 2025 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2025. С. 71-73.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації). Під час виконання дисертаційного дослідження аспірант дотримувався основних засад академічної доброчесності, які закріплено у п. 2.3.3 Кодексу академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, а саме: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного й підсумкового контролю результатів навчання (до осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; інші дії, які сприяють забезпеченню довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертація КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України» відповідає галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота КОРУНЯКА Андрія Володимировича є першим в Україні комплексним науковим дослідженням щодо місця місцевого самоврядування в системі публічного управління України. Водночас дисертації притаманні окремі спірні моменти. Щодо неї може бути висловлено окремі недоліки, які, однак, не впливають на якість розкриття теми роботи та загальну позитивну оцінку.

У ході вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертаційна робота КОРУНЯКА Андрія Володимировича є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Дисертаційне дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України» відповідає вимогам, встановленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місцеве самоврядування в системі публічного управління України» відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування та відповідає вимогам, встановленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у

зкладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

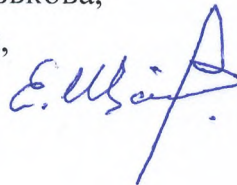
3. Рекомендувати дисертацію КОРУНЯКА Андрія Володимировича на тему «Місьцеве самоврядування в системі публічного управління України» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вчентій радї за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Професорсько-викладацький склад кафедри публічного управління та адміністрування, кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, д.ю.н., професор, проголосував одноголосно:

«за» –20; «проти» – немає; «утримались» – немає.

Головуючий на засіданні:

завідувач кафедри публічного управління
та адміністрування Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова,
доктор наук з державного управління,
професор

Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Підпис: *Едуард Щепанський*
ЗАСВІДЧУЮ:
Нач. ВКХАУП
імені Леоніда Юзькова *Олена Коваль*